

ส่วนที่ ๒

การบริหารหลักสูตร

สาระสำคัญของหลักสูตร

๑.๑ ปรัชญา

สถาบันพระบรมราชชนก มีความเชื่อว่าการพยาบาลเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลกับผู้ใช้บริการบนพื้นฐานการดูแลแบบเอื้ออาทร (Caring) ประกอบด้วยความเอื้ออาทรเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Caring) และความเอื้ออาทรเชิงความเป็นมนุษย์ (Humanistic Caring) รวมทั้งศาสตร์ที่เกี่ยวข้องมาใช้เชื่อมโยงในการดูแลสุขภาพทุกระยะของภาวะสุขภาพและความเจ็บป่วยของบุคคล ครอบครัว ชุมชนซึ่งมีศักยภาพในการดูแลตนเองภายใต้บริบทและวัฒนธรรมที่หลากหลาย การศึกษาพยาบาลเชื่อว่าการเรียนการสอนการพยาบาล เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยบูรณาการศาสตร์ทางการพยาบาล (Professional Meaning) ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและการเรียนรู้เกี่ยวกับผู้ใช้บริการ (Client Meaning) ในเชิงสังคมวิทยา มานุษยวิทยา มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน และผู้สอนบนพื้นฐานความเอื้ออาทร ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จากสภาพจริง ด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ได้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ทักษะทางปัญญา ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะการปฏิบัติการพยาบาลรวมทั้งมีภาวะผู้นำ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม

๑.๒ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เมื่อสำเร็จการศึกษา บัณฑิตมีคุณลักษณะดังนี้

๑. แสดงคุณลักษณะส่วนบุคคลที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลดังต่อไปนี้

๑.๑ เคารพในคุณค่า ศักดิ์ศรีและความเป็นปัจเจกทั้งของตนเองและผู้อื่น

๑.๒ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในการดำรงตนและการปฏิบัติงาน

๑.๓ คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ทั้งที่เกี่ยวกับการปฏิบัติพยาบาลและสถานการณ์ทั่วไป

๑.๔ มีภาวะผู้นำ สามารถบริหารจัดการตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๕ มีสุขภาพและวุฒิภาวะทางอารมณ์

๑.๖ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ตลอดชีวิต

๑.๗ มีทัศนคติที่ดีและมีศรัทธาต่อวิชาชีพการพยาบาล

๒. มีความรอบรู้ในศาสตร์ทางการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นพื้นฐานและศึกษาต่อในระดับสูง

๓. ปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวมแก่ผู้ใช้บริการทุกช่วงวัย ทุกภาวะสุขภาพทุกระดับของสถานบริการสุขภาพบนพื้นฐานของความเอื้ออาทร และความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยใช้ศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาลและหลักฐานเชิงประจักษ์ ภายใต้กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ

๔. ให้รักษาพยาบาลเบื้องต้นและการส่งต่อ (Referral) ผู้ป่วย ได้ตามขอบเขตวิชาชีพการพยาบาล

๕. มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีทางการพยาบาลที่ทันสมัยได้อย่างต่อเนื่อง

๖. มีทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลขและสามารถประยุกต์ใช้หลักคณิตศาสตร์และสถิติในการพยาบาลได้อย่างเหมาะสม

๗. พัฒนาศักยภาพของบุคคล ครอบครัวยุวมชนให้สามารถดูแลตนเองทางด้านสุขภาพตามบริบทและวิถีการดำรงชีวิตได้

๘. ร่วมทำวิจัยและเลือกใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย ในการปฏิบัติการพยาบาลได้

๙. เลือกใช้แหล่งทรัพยากร นวัตกรรม เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างเหมาะสม

๑๐. สื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๑. อนุรักษ์และร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพได้

วิทยาลัยวางแผนพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการตลอดหลักสูตรเพื่อผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของสถาบันพระบรมราชชนก คือ

เอกลักษณ์ “สร้างคนจากชุมชนเพื่อตอบสนองระบบสุขภาพชุมชน”

อัตลักษณ์ “บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ”

๑.๓. ระบบการจัดการศึกษา

วิทยาลัยมีจัดการศึกษาตามระเบียบสถาบันพระบรมราชชนกว่าด้วยการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด พ.ศ. ๒๕๕๒ (ฉบับปรับปรุง) และข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์สำหรับสถาบันสมทบ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยจัดการศึกษาแบบทวิภาค แบ่งปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ซึ่งเป็นภาคการศึกษาบังคับ ใช้ระยะเวลาการศึกษาภาคการศึกษาละประมาณ ๑๕ สัปดาห์ ภาคฤดูร้อน ซึ่งเป็นภาคการศึกษาไม่บังคับ ใช้ระยะเวลาการศึกษาประมาณ ๘ สัปดาห์ โดยจัดชั่วโมงเรียนของแต่ละกระบวนวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติและมีการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ในการเรียนชั้นปีที่ ๑ ชั้นปีที่ ๒ และชั้นปีที่ ๓ โดยกำหนดเวลาตามหน่วยกิตแต่ละวิชา ดังนี้

(๑) วิชาภาคทฤษฎี ๑ หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้เวลาเรียน ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เป็นเวลา ๑ ภาคการศึกษา หรือใช้เวลาเรียนรวมกันไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงในระดับปริญญาตรี

(๒) วิชาภาคทดลอง ๑ หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้ฝึกหรือทดลอง ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เป็นเวลา ๑ ภาคการศึกษา หรือใช้เวลาเรียนรวมกันไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงในระดับปริญญาตรี

(๓) วิชาภาคปฏิบัติ ๑ หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติหรือฝึกภาค สนามภายในและภายนอกสถานที่ ๔-๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เป็นเวลา ๑ ภาคการศึกษา หรือใช้เวลาเรียนรวมกันไม่น้อยกว่า ๖๐ ชั่วโมงในระดับปริญญาตรี

๑.๔. โครงสร้างหลักสูตร

๑) จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ๑๔๔ หน่วยกิต

๒) โครงสร้างหลักสูตร แบ่งหมวดวิชาซึ่งสอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐ หน่วยกิต
๑) กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	๑๕ หน่วยกิต
๒) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี	๖ หน่วยกิต
๓) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	๗ หน่วยกิต
๔) กลุ่มวิชาการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม	๒ หน่วยกิต
ข. หมวดวิชาเฉพาะ	๑๐๘ หน่วยกิต
๑) กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	๒๙ หน่วยกิต
๒) กลุ่มวิชาชีพพยาบาล	๗๙ หน่วยกิต
- ทฤษฎี	๕๑ หน่วยกิต
- ปฏิบัติ	๒๘ หน่วยกิต
ค. หมวดวิชาเลือกเสรี	๖ หน่วยกิต

การบริหารหลักสูตร

วิทยาลัยมีการบริหารหลักสูตร คือการนำหลักสูตรไปใช้ การกำกับ ติดตาม และการประเมินหลักสูตรภายหลังการเสร็จสิ้นปีการศึกษา และตลอดหลักสูตร โดยมีแนวปฏิบัติการบริหารหลักสูตรดังนี้

๑. วิทยาลัยกำหนดให้กลุ่มวิชาการทำหน้าที่บริหารหลักสูตรและดำเนินการจัดการเรียนการสอน และแต่งตั้ง คณะกรรมการหลักสูตร คณะกรรมการวิชาการ คณะกรรมการพัฒนาการเรียนการสอน คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพ ข้อสอบ คณะกรรมการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ทำหน้าที่ในการบริหารหลักสูตร การเรียนการสอนด้วย (รายละเอียด ในภาคผนวก)

๒. รองผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจแก่อาจารย์และบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมการนำหลักสูตรไปใช้ก่อนเปิดภาคการศึกษาอย่างน้อย ๓ เดือน กรณีหลักสูตรใหม่ และ อย่างน้อย ๔-๖ สัปดาห์ กรณีหลักสูตรปรับปรุง

๓. วางแผนการจัดการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร (master plan) (๔ ปี) และเสนอต่อคณะกรรมการ บริหาร เพื่อให้ข้อคิดเห็น ชี้แนะ และรับรอง

๔. วางแผนการจัดการเรียนการสอนรายปีการศึกษา คลอบคลุมทุกชั้นปี และเสนอต่อคณะกรรมการ วิชาการ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แนวทางการจัดการเรียนการสอน และเห็นชอบ

๕. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนรายภาคการศึกษา ปีการศึกษา ตามแผนการจัดการเรียนการสอนโดยกลุ่มงานจัดการศึกษา กลุ่มงานทะเบียน วัดและประมวลผล และกลุ่มวิชา อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา และอาจารย์ผู้สอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดรายวิชา และรายละเอียด ประสพการณ์ภาคสนาม ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาพยาบาลศาสตร์ ภายใต้การกำกับติดตามของรองผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ

๖. ประเมินผลและทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษา และอาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่รับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตาม แบบ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.๖(รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม)

๗. ประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา ตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

๘. ทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร เมื่อครบรอบหลักสูตร (๔ ปี) ตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร และ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

ผังแผนภูมิแสดงระบบและกลไกการบริหารหลักสูตรดังนี้

ระบบและกลไกการบริหารหลักสูตร

